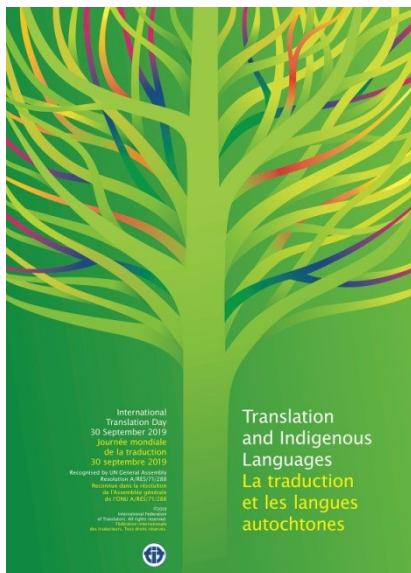

PREVAJALCI, TERMINOLOGI IN TOLMAČI, NAJ SE VAŠ SVET VRTI

V ponedeljek, 30. septembra, bomo po vsem svetu praznovali mednarodni dan prevajalcev (ITD).

Mednarodni dan prevajalcev, ITD 2019 »Prevajanje in avtohtoni jeziki«, označuje končno dejanje tedna praznovanj, katerega del sta tudi mednarodni dan znakovnih jezikov, 23. september, in evropski dan jezikov, 26. september. ITD je leta 1991 ustanovil FIT – Fédération Internationale des Traducteurs/Mednarodna zveza prevajalcev –, Združeni narodi pa so ga uradno priznali leta 2017.

Na mednarodni dan prevajalcev imajo prevajalci, terminologi in tolmači ter njihova združenja po vsem svetu priložnost, da zaznamujejo svojo pomembno, a pogosto nevidno vlogo na vseh področjih življenja in v večjezičnem svetu globalnega sodelovanja.

Prevajanje je vseprisotno, a pogosto skrito. Še najbolj so vidni prevajanje knjig tujih avtorjev ter sinhronizacija in podnaslavljanje filmov in TV-programov v drugih jezikih, sicer pa prevajanje večinoma poteka v ozadju. Pa vendar veliko prevajalcev dela tudi z besedili, ki jih berejo milijoni uporabnikov, kot so na primer besedila na embalaži izdelkov ali navodila za uporabo gospodinjskih aparatov. Poleg tega eksplozija digitalnih vsebin pomeni, da se vedno več gradiva na spletu

prevaja za globalno rabo.

Tudi terminologi so bistveni sestavni del medjezikovnega komuniciranja, čeprav je njihova dejavnost zunaj jezikoslovnih krogov komajda prepoznana. Kljub temu si globalnega inoviranja ne moremo predstavljati brez temeljitega dela terminologov in prevajalcev na patentih, ki zagotavljajo, da so pravice intelektualne lastnine priznane po vsem svetu.

Ob političnih srečanjih na visoki ravni se posamezni tolmači sicer pojavljajo na naslovnica, toda to je samo kaplja v morje v primerjavi s skupnim številom strokovnjakov, ki vsakodnevno omogočajo komuniciranje v različnih okoljih, od konferenčnih do sodnih dvoran ter od otroških vrtcev do oskrbnih domov.

Prevajanje in sorodne aktivnosti na operativni ravni omogočajo politiko, trgovanje in razvedrilo, poleg tega pa igrajo tudi strateško vlogo pri spodbujanju in varovanju kulturne dediščine onkraj meja in jezikovnih ovir. Prevajalci, terminologi in tolmači kulturo oživljajo, s tem ko jo posredujejo širšemu, medkulturnemu občinstvu. Da bi mednarodni dan prevajalcev 2019 sovpadel z mednarodnim letom avtohtonih jezikov, ki ga letos praznujejo Združeni narodi, je svet FIT kot njegovo temo določil **Prevajanje in avtohtoni jeziki**.

Združeni narodi z mednarodnim letom avtohtonih jezikov poudarjajo potrebo po spodbujanju in varovanju avtohtonih jezikov ter pravic tistih, ki jih govorijo. Pri tem poslanstvu igrajo pomembno vlogo prevajalci, terminologi in tolmači, saj avtohtonim ljudstvom omogočajo, da lahko še naprej uporabljajo svoje lastne jezike in da se svetovi teh krhkih skupnosti še vedno vrtijo. Po vsem svetu bodo dogodki opozarjali na vlogo vseh s prevajanjem povezanih aktivnosti – vključno s terminologijo in tolmačenjem – pri spodbujanju razumevanja in preživetja avtohtonih jezikov in kultur.

FIT – International Federation of Translators/Mednarodna zveza prevajalcev

Kontaktna oseba za ITD: Alison Rodriguez

www.fit-ift.org
